

На основу члана 57. став 1. тачка 1., а у вези члана 44. , 46., 103, 112-115. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009), одредаба Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 52/2011) Школски одбор **Основне школе „РАДОЈЕ ДОМАНОВИЋ“** (у даљем тексту: Школа,) на седници одржаној дана _____ године, донео је

П Р А В И Л Н И К

О ПРАВИМА, ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се права и обавезе ученика, одговорност ученика (дисциплинска и материјална), васпитно - дисциплински поступак, васпитне и васпитно- дисциплинске мере и правна заштита ученика ОШ „Радоје Домановић“ (у даљем тексту : Школа).

Члан 2.

Организацијом рада Школе омогућава ученику несметано остваривање његових права и испуњавање обавеза у остваривању права на стицање образовања.

II ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 3.

У Школи су забрањене активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица, односно групе лица, по

основу: расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју и инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања, односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности, као и по другим основима утврђених законом којим се прописује забрана дискриминације.

Под дискриминацијом лица или групе лица сматра се свако непосредно или посредно, на отворен или прикривен начин, искључивање или ограничавање права и слобода, неједнако поступање или пропуштање чињења, односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Члан 4.

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од старане запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства ученика или запосленог.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности Школе.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана, од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог Правилника, против родитеља, односно старатеља ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1. Права ученика

Члан 5.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а Школа, односно сви запослени дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на :

- 1) квалитетан образовно – васпитни рад који обезбеђује остваривање свих принципа и циљева образовања и васпитања обухваћених Законом о основама система образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово школовање;
- 6) информације о његовим правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно – васпитном процесу уколико права из тач. 1) до 9) овог члана нису остварена;

- 11) остваривање свих права детета и ученика, права на заштиту и на правично поступање Школе према ученику и када повреди обавезу утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и овим Правилником;
- 12) право на стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом.

Члан 6.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ може да поднесе пријаву директору Школе у случају повреде права из члана 5. став 1. овог Правилника, или непримереног понашања запослених према ученику, у року од 15 дана од дана наступања случаја.

Директор је дужан да пријаву размотри и да, уз консултацију са учеником, његовим родитељем, односно старатељем и запосленим одлучи о њој и предузме одговарајуће мере, у року од 15 дана од дана пријема пријаве.

Запослени у Школи је дужан да пријави директору, односно органу управљања кршење права ученика.

2. Обавезе ученика

Члан 7.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује школска правила, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом;
- 4) у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 5) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 6) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;

- 7) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија, као и имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно васпитног рада;
- 8) у Школу долази прикладно одевен, водећи рачуна о личној уредности и хигијени,
- 10) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Родитељ, односно старатељ детета је у обавези да првог дана изостанка детета о разлозима изостанка обавести одељенског старешину.

Ученик, родитељ односно старатељ ученика, дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације

III ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 8.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Члан 9.

Ученик може да одговара само за лакшу повреду обавезе која је у време извршења била утврђена овим Правилником, за тежу повреду обавезе, која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања или посебним законом и за повреду забране из члана 44. и 45. истог закона.

IV ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА И ИЗРИЦАЊЕ ВАСПИТНИХ МЕРА

Члан 10.

Лакше повреде радних обавеза ученика су:

1. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовног рада, у току школске године, до 25 неоправданих изостанака;
2. учестало закашњавање на часове;
3. непридржавање правила понашања у школи, т.ј. понашање супротно одредбама Правила о понашању ученика, запослених и родитеља ученика и других општих аката школе.
4. непристојно понашање према друговима и другарицама, наставницима и другим радницима Школе;
5. недолично понашање у Школи и школском дворишту;
6. немаран однос према раду, наставним средствима и имовини Школе
7. недисциплиновано понашање на часовима;
8. непримерено одевање у Школи и предузећима где се обавља пракса.
9. злоупотреба лекарског оправдања;
10. коришћење мобилног телефона, електронских уређаја, вомена и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања

Члан 11.

За лакшу повреду обавеза ученику се изриче васпитна мера – опомена, укор одељењског старешине и укор одељењског већа, у складу са овим Правилником.

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавезе из става 1. тачка 1) овог члана, без вођења васпитно – дисциплинског поступка.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Члан 12.

Опомена се изриче за лакше повреде радне обавезе и за неоправдано изостајање са наставе од **1 до 8** часова у току школске године.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Опмена не повлачи смањење оцене из владања.

Укор одељењског старешине изриче се за лакше повреде радне обавезе и за неоправдано изостајање са наставе од **9 до 16** часова у току школске године .

Васпитну мера укор одељењског старешине изриче одељењски старешина на часу одељењске заједнице и уписује је у ђачку књижицу.

Укор одељенског старешине повлачи смањење оцене из владања на „врло добро“ односно „врло добро (4)“

Члан 13.

Укор одељењског већа се изриче за лакше повреде радне обавезе и за неоправдано изостајање са наставе од **17 до 25** часова у току школске године

Укор одељењског већа изриче одељењско веће већином гласова свих чланова одељењског већа на предлог одељењског старешине или било ког члана одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу и **повлачи смањење оцене из владања на „добро“ односно „добро (3)“**

V ВАСПИТНО – ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК И ВАСПИТНО – ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

Члан 14.

Теже повреде обавеза ученика су:

1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
3. уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

4. подстрекавање, помагање, давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
 5. уношење у Школу или другу организацију оружја или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
 6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког или психичког повређивања.
 7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
 8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља односно старатеља од стране школе.
 9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 8 Правилника ради корекције понашања ученика.
- За повреде из тачке 8. и 9. овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 15.

1. За **тежу** повреду обавеза ученику се изриче **васпитно – дисциплинска мера:**
 - укор директора и
 - укор Наставничког већа,
2. за учињену **повреду забране** из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника, може да се изрекне **васпитно – дисциплинска мера**
 - укор директора
 - укор Наставничког већа и
 - премештај ученика од **V до VIII** разреда у другу основну школу, уз сагласност родитеља/старатеља ученика и школе у коју прелази.

Мера из става 1. овог члана може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника.

Ако Школа није претходно предузела неопходне активности из члана 8. овог Правилника, предузеће их пре изрицања мере.

Мера из става 1. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно – дисциплинског поступка и утврђене одговорности.

Члан 16.

Када малолетан ученик изврши повреду обавезе, односно забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника, Школа одмах обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у одговарајући поступак.

Одељењски старешина или друго лице које има сазнање о извршеној повреди обавештава директора школе да постоји основана сумња да је ученик извршио тежу повреду обавезе или повреду забране из члана 3. и 4. овог Правилника.

Одељенски старешина доставља директору податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде и одговарајуће доказе.

Члан 17.

По добијању обавештења, директор покреће васпитно – дисциплински поступак, обавештава родитеља/старатеља о покретању васпитно-дисциплинског поступка и формира Дисциплинску комисију (у даљем тексту Комисија).

Дисциплинску комисију чине два стална члана: педагог и психолог школе, а трећи члан је одељенски старешина одељења из којег је ученик који је учинио повреду радне обавезе.

Члан 18.

Васпитно-дисциплински поступак покреће директор школе најкасније у року од 30 дана за учињене теже повреде обавеза ученика или учињене повреде забране из чл. 44. и 45 Закона.

Члан 19.

Дисциплинска комисија води васпитно-дисциплински поступак. Васпитно-дисциплински поступак се окончава Решењем.

Пре доношења Решења морају се утврдити све чињенице од значаја за доношење решења.

Члан 20.

Комисија је дужна да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља /старатеља .

Одељенски старешина који води поступак саслушаће сведоке и остале учеснике у поступку, који могу дати и писмену изјаву.

По утврђивању чињеничног стања, Комисија предлаже васпитно-дисциплинску меру.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности и предлог васпитно-дисциплинске мере.

По завршетку васпитно –дисциплинског поступка записник се доставља органу надлежном за одлучивање, зависно од предложене васпитно – дисциплинске мере.

За предложену меру „ укор директора“ директор школе доноси Решење о изрицању васпитно- дисциплинске мере **„укор директора“** .

За предложену меру „укор наставничког већа“ Наставничко веће потврђује предложену меру, а директор доноси **Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере „укор наставничког већа“**

Члан 21.

Када предузете активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 22.

Васпитна и васпитно – дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Члан 23.

Ученику се смањује оцена из владања због изречене васпитне мере (осим мере – опомена) и васпитно – дисциплинске мере, али се понашање ученика прати и оцена се поправља када дође до позитивне промене у његовом понашању.

Члан 24.

Васпитно –дисциплинске мере Укор директора и Укор наставничког већа се изричу за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 14. овог Правилника и повреду забране из члана 44. и 45. Закона.

Након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, **директор школе Решењем изриче васпитно-дисциплинску меру - укор директора-**

Изречена васпитно-дисциплинска мера –укор директора – повлачи смањење оцене из владања на „задовољавајуће“ односно „задовољавајуће (2)“, као и за неоправдано изостајање са наставе 25-30 изостанака у току школске године.

Решење се доставља ученику, односно родитељу(старатељу) ученика и одељенском старешини .

Закључну оцену из владања утврђује одељенско веће на предлог одељенског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини,процењивањем његовог укупног понашања и извршавањаобавеза прописаних Законом и изреченихваспитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката.

Члан 25.

Укор Наставничког већа изриче се за тежу повреду обавезе ученика, утврђену Законом о основама система образовања и васпитања и чланом 14. овог Правилникаи повреду забрана из члана 44.и 45. Закона о основама система образовања и васпитања.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, Наставничко веће доноси већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере „ укор наставничког већа“

На основу одлуке Наставничког већа директор школе доноси решење о васпитно – дисциплинској мери -Укор Наставничког већа -

Изречена васпитно-дисциплинска мера - Укор Наставничког већа-повлачи смањење оцене из владања на « незадовољавајуће » односно

«незадовољавајуће (1)», као и за неоправдано изостајање са наставе преко 30 изостанака.

Члан 26.

Решење о изреченој васпитно-дисциплинској мери « укор наставничког већа » се доставља ученику, односно родитељу (старатељу) ученика и одељенском старешини .

Члан 27.

За учињену повреду забране из члана 44. и 45. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 3. и 4. овог Правилника, изриче се васпитно – дисциплинска мера укор директора или укор наставничког већа и премештај ученика од V до VIII разреда у другу основну школу.

Након спроведеног васпитно- дисциплинског поступка и утврђене повреде забране, директор школе доноси Решење о изрицању васпитно-дисциплинске мере –укор директора-

Наставничко веће доноси већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере – укор наставничког већа- и премештај ученика у другу школу.

На донету одлуку Наставничког већа – премештај ученика у другу школу- прибавља се сагласност родитеља, односно старатеља ученика и сагласност школе у коју ученик прелази.

На основу одлуке Наставничког већа уз сагласност родитеља односно старатеља ученика и сагласности друге школе, директор доноси Решење о премештају ученика у другу школу.

Решење о изреченој мери се доставља ученику односно родитељу (старатељу) ученика и одељенском старешини.

Изречена васпитно- дисциплинска мера „Премештај ученика 5. до 8. разреда у другу школу“ повлачи смањење оцене из валадања на „незадовољавајуће“ односно „незадовољавајуће (1)“

VI МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 28.

Ученик, родитељ односно старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи или предузећу у којем се одржава пракса намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 29.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор закључком.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала, ко је проузроковао одређује трочлана комисија коју именује директор Школе.

Члан 30.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ сручњака.

Члан 31.

Директор доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и обавези ученика, односно његовог родитеља или старатеља да штету надокнади у одређеном року, а на основу предлога комисије.

Накнада штете уплаћује се на жиро рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Ако ученик, односно родитељ или старатељ, одбије да штету надокнади, наплата се може тражити путем суда.

Директор може да одлучи да ученик, његов родитељ, односно старатељ буде делимично или у целини ослобођен надокнаде штете у случају кад би надокнада довела ученика и његову породицу у тешку материјалну ситуацију.

Члан 32.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно.

Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно.

VII ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 33.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно – дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 44. и 45. Закона и члана 3. и 4. овог Правилника и на решење о утврђеној материјалној одговорности ученика у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Члан 34.

Школски одбор решава по жалби из члана 33. овог Правилника у року од 15 дана од дана достављања. Жалба одлаже извршење решења директора.

Против другостепеног решења о изреченој васпитно дисциплинској мери искључења ученика, ученик, његов родитељ или старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Члан 36.

Објављен на огласној табли:-----

Ступио на снагу:-----

ШКОЛСКИ ОДБОР

Председник

Миловановић Оливера